

Elméleti fizika 1. gyakorlat, 2. zárthelyi

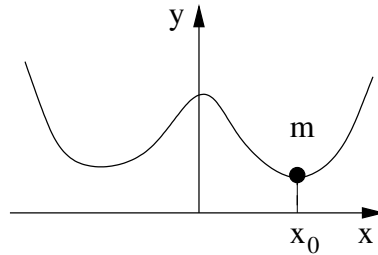
A. csoport

Lukács Árpád

2011. május 10.

Tudnivalók: A gyakorlat honlapja: www.rmki.kfki.hu/~arpi/teaching/2011elmfiz1/. Minden feladat megoldása 6 pontot ér. Ponthatárok: 2:10, 3:15, 4:20, 5:25. A feladat teljes megoldásához a levezetés, és a számolások részletei is hozzátartoznak.

1. Feladat. Egy test gravitációs erőterében az $y = f(x)$ görbe mentén mozoghat. Írjuk fel a test Lagrange-függvényét. Legyen egy adott x_0 pontban $f(x)$ minimális. Mekkora az ekörüli kis rezgések frekvenciája?

2. Feladat. Egy elektromágneses térben mozgó részecske Lagrange-függvénye $L = \frac{1}{2}m\dot{\mathbf{r}}^2 + \frac{e}{c}\mathbf{A}\dot{\mathbf{r}} - e\phi$, ahol $\mathbf{A}$ egy adott vektormező (a vektorpotenciál), ϕ pedig egy adott skalár (a skalárpotenciál), e és c állandók. Számoljuk ki a Hamilton-függvényt. Eltér ekkor a $\mathbf{p} = \partial L / \partial \dot{\mathbf{r}}$ kanonikus impulzus $m\dot{\mathbf{r}}$ -től?

3. Feladat. Tekintsünk egy r alapsugarú, h magasságú, ρ_k sűrűségű tömör körkúpot, és egy a oldalélű ρ_c sűrűségű, tömör kockát. Mekkora legyen h/r , a/r és ρ_k/ρ_c , hogy a két test tehetetlenségi momentum-tenzora és tömege is megegyezzen?

4. Feladat. Egy, a vízszintessel γ szöget bezáró lejtő felé gurul v_0 sebességgel egy m tömegű, R sugarú kerék. Milyen magasra megy fel? (A kerék tömege az abroncs tömegéhez képest, valamint az abroncs vastagsága a kerék sugarához képest elhanyagolható.)

5. Feladat. (a) Tekintsünk egy egyenes ütközést (azaz, amikor a két test sebessége az ütközési normális irányába esik; legyen mondjuk ez az x tengely). Határozzuk meg ekkor a v'_1 , v'_2 sebességeket az ütközés rugalmasságát jellemző ε paraméterrel.

(b) Fejezzük ki az elvesző mechanikai energiát is az ε paraméterrel! (Ez az energia lesz a felszabaduló hő.)